

Sygn. akt III U 397/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	stażysta Aneta Beata Stankiewicz-Lauryn

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 grudnia 2014r. w Suwałkach

sprawy **J. B.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę

w związku z odwołaniem J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 30 maja 2014 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje J. B. prawo do emerytury od dnia (...)

Sygn. akt III U 397/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 30.05.2014r. odmówił J. B. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym

charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zakład odmówił J. B. prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił on wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 11 miesięcy i 27 dni. Nie uznał J. B. za okresy pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w (...) S.A. w S. od 01.05.1979r. do 31.03.1994r. ponieważ zgromadzona dokumentacja i przeprowadzone postępowanie wyjaśniające potwierdziło, że we wskazanym okresie odwołujący się nie był zatrudniony jako kierowca ciągnika, ale jako kierowca bliżej nieokreślonego pojazdu oraz konwojent. Nie uwzględnił również do ogólnego okresu zatrudnienia pracy od 01 do 09.04.1978r. w Zakładach (...) w S., ponieważ przedłożone świadectwo pracy nie spełnia wymogów formalnych z uwagi na podpis wystawcy. Ponadto organ rentowy wskazał, iż wiek 60 lat odwołujący się osiągnie w dniu 20.07.2014r.

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku i uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład przyjął za udowodnione na dzień 1.01.1999r. okresy składkowe i nieskładkowe w ilości 25 lat 2 miesięcy i 11 dni.

W odwołaniu od tej decyzji J. B. domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury w związku z pracą w warunkach szczególnych. Podniósł, iż zakład pracy w którym pracował, już nie istnieje i nie jest w stanie przedłożyć wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych. W związku z tym okres pracy w (...) S.A. w S. będzie wykazywała na podstawie zeznań świadków.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji i dodatkowo wskazał, iż odwołujący się nie jest członkiem OFE.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie należało uznać za uzasadnione.

Zważywszy mianowicie na cały zebrany w sprawie materiał dowodowy i argumenty zaprezentowane przez odwołującego się uznać należało, że ma on również co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Jak wynika z orzecznictwa, czego potwierdzeniem jest choćby wyrok Sądu Najwyższego z dn. 2.02.1996r. II URN 3/95 (Lex 24774), w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udawadnianie wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Przepisy bowiem kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują w tym względzie żadnych ograniczeń w postępowaniu przed sądami.

Ewentualne ograniczenia dowodowe wskazane w §2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) bądź wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania w sprawie o świadczenia emerytalno –rentowe (Dz.U. z 2011r. Nr 237, poz. 1412), a poprzednio z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983r. Nr 10, poz. 49 ze zm.), sprowadzające się do złożenia na piśmie stosownych świadectw pracy, dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi.

Zgromadzony tymczasem w sprawie materiał dowody pozwolił na uwzględnienie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia odwołującego się w (...) Zakładach (...) od 05.05.1978r. do 21.10.1992r. oraz (...) S.A. w S. od 22.10.1992r. do 31.03.1994r. Za ten okres odwołujący się przedłożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazano, iż w takim charakterze pracował od 05.05.1978r. do 31.03.1994r. jako kierowca ciągnika (Wykaz A Dział VIII poz. 3). Świadectwo w dniu 31.03.1994r. wydał syndyk masy upadłości. Z akt osobowych wynika też, iż odwołujący od razu został zatrudniony na stanowisku kierowcy ciągnika. Na takie stanowisko otrzymał z (...)w S. skierowanie do pracy. W zaświadczeniu lekarza potwierdzającego jego zdolność do pracy, również wskazane zostało stanowisko kierowcy ciągnika. W dniu 05.05.1978r. razem z umową o pracę strony zawarły umowę zlecenia, na podstawie której odwołujący się, za dodatkowym wynagrodzeniem, został zobowiązany do

opróżniania przyczep z przewożonego ładunku. W dniu 31.10.1979r. zawarto z odwołującym kolejną umowę zlecenia, tym razem na dodatkowa prace przy obsłudze C. (urządzenia za i wyładunkowego). W ramach tej umowy zlecenia do jego obowiązków, oprócz obsługi tej maszyny, należała również jej stała konserwacja. Z tytułu tej umowy otrzymywał dodatkowe wynagrodzenie. Z dniem 24.06.1984r. przydzielono odwołującemu się do obsługi dwa ciągniki, ładowacz oraz cztery przyczepy. Dodatkowo poinformowano odwołującego się, iż w przypadku prac za i wyładunkowych oraz prac na ciągniku z użyciem sprzętu spychającego, przysługiwać mu będzie dodatkowe wynagrodzenie. W dniu 17.07.1984r. kierownik działu eksploatacji wystąpił z wnioskiem o anulowanie umowy zawartej z odwołującym się na obsługę C., gdyż nie dbał o jego stan techniczny i go nie obsługiwał.

Pismem z dnia 19.07.1984r. nastąpiło „anulowanie umowy zlecenia” (k. 53 akt osobowych), nie zostało jednak doprecyzowane której umowy zlecenia.

Z dniem 01.03.1991r. odwołującego przeniesiono na stanowisko kierowcy – konwojenta.

Natomiast z zeznań świadków R. N., W. S. i A. S., a także odwołującego się, wynika, iż odwołujący się był jedynym kierowcą ciągnika w Zakładach (...), który zajmował się wywozem nieczystości produkcyjnych (jelita, pióra, etc.). Załadunek nieczystości odbywał się przy udziale zorganizowanej brygady natomiast rozładunek na wysypisku należał do odwołującego się. Poza wywozem nieczystości odwołujący również transportował węgiel, pasze oraz nawóz po drobiu. Załadunek węgla wymagał użycia C., który był dołączany przez odwołującego do ciągnika (jak przyczepa). Rozruch cyklopu wymagał równoczesnego uruchomienia ciągnika. W okresie zimowym odwołujący odśnieżał place należące do zakładu oraz drogi dojazdowe. Jako kierowca – konwojent odwołujący nadal pracował przy obsłudze ciągnika, z tym że w przypadku transportowania towaru był dodatkowo odpowiedzialny za jego ilość i w przypadku stwierdzonego niedoboru ponosił odpowiedzialność materialną.

Powyższe okoliczności, zdaniem Sadu, potwierdzają, iż odwołujący się w spornym okresie pracował w warunkach szczególnych. W tym względzie nie podzielił ustaleń i wniosków biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy Z. C.. Biegły w sposób pobieżny i niekompletny odniósł się do dokumentacji pracowniczej znajdującej się w aktach osobowych. Biegły w sposób ogólnikowy stwierdził jedynie, iż materiał dowodowy nie potwierdza, aby odwołujący się pracował w warunkach szczególnych. Pominięte zostały przez biegłego istotne w sprawie kwestie t.j. w jakim wymiarze odwołujący się używał C., oraz czy w ogóle zmienił się jego zakres obowiązków na stanowisku kierowcy – konwojenta. Ostatecznie Sąd nie uwzględnił wniosków opinii. Pozostawały one w sprzeczności z ustaleniami poczynionymi w oparciu o akta osobowe oraz zeznania świadków i samego odwołującego się. Zdaniem Sądu dowody te były kompletne i wzajemnie się uzupełniały. Nie znaleziono podstaw do kwestionowania prawdziwości dokumentów znajdujących się w aktach osobowych, zaś zeznający w sprawie świadkowie posiadali wiedzę na temat czynności faktycznie wykonywanych przez odwołującego się w spornym okresie. Ich zeznania były spójne i logiczne.

W sprawie mogła budzić wątpliwości kwestia dodatkowych czynności związanych z załadunkiem i rozładunkiem, konwojenta bądź obsługi C. jakich wykonywał odwołujący się. Wskazywać bowiem mogła na to, że odwołujący się nie świadczył pracy kierowcy ciągnika w pełnym wymiarze czasu pracy. Kwestia jednak dodatkowych czynności spedytora, obsługi C., czy to konwojenta nie pozbawiała go pracy w szczególnych warunkach. Prace te bowiem mieściły się niejako w obowiązkach traktorzysty. Na mocy bowiem dodatkowych umów zlecenia odwołujący się miał sam jako traktorzysta obowiązek załadunku i rozładunku nieczystości. Naturalnym przecież jest, że musiałby i tak oczekiwać na załadunek i rozładunek przyczep. Sam rozładunek wykonywał samodzielnie, gdyż nieczystości wywoził poza teren zakładu, na wysypiska. W takiej sytuacji osoby, które pomagały w załadunku każdorazowo musiałby z nim jechać na wysypisko i rozładowywać nieczystości. Podkreślić trzeba, że te dodatkowe czynności były obejmowane dodatkowymi umowami i ich wykonanie nie wchodziło w zakres normalnych obowiązków kierowcy ciągnika. Eliminowały więc potrzebę zatrudniania innych osób do wykonywania tych czynności. Gdyby zaś miał pomocników do załadunku czy rozładunku to czekałby na załadunek i rozładunek i w tym czasie nie tracił przynajmniej wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Naturalnym bowiem jest, że w tego typu pracach, jakie odwołujący się wykonywał jako traktorzysta w tym konkretnym zakładzie nie prowadził przez cały czas ciągnika. Natomiast C. był urządzeniem pomocniczym przy załadunku np. węgla z wagonów na przyczepy ciągnika.

Poza tym trzeba zauważyć, że do prac wykonywanych w szczególnych warunkach w powołanym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w Wykazie A Dziale VIII 3 zostały ujęte prace kierowców ciągników, a nie tylko praca kierowcy ciągników. Prace zaś kierowców ciągników należy rozumieć szerzej niż tylko samą pracę kierowcy ciągnika. Pracę kierowcy ciągników należy bowiem wiązać przecież i z takimi pracami jak powyżej wykonywał odwołujący się. Są one wszakże sprzężone z pracą tego, kto obsługuje ciągnik w zakresie jego przemieszczania się, a więc kierowania nim. Trzeba też mieć i na wadze, że prace związane z za i rozładunkiem zostały wymienione w Wykazie w Dziale VIII poz. 1 (ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe) jako prace w warunkach szczególnych, i jako takie podlegały uwzględnieniu.

Mając więc te wszystkie okoliczności na uwadze, stwierdzić należy, że odwołujący się spełnił wszystkie warunki do otrzymania emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Posiada bowiem 25-letni okres składkowy i nieskładkowy niezbędny do jej otrzymania, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W związku z tym Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się prawo do emerytury od dnia (...). t.j. daty ukończenia przez odwołującego się 60-tego roku życia.

PW/mt